

Łukasz Szewczyk

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Wydział Finansów i Ubezpieczeń
Katedra Bankowości i Rynków Finansowych
lukasz.szewczyk@ue.katowice.pl

SPÓŁDZIELCZE KASY OSZCZĘDNOŚCIOWO- -KREDYTOWE JAKO UCZESTNICY SYSTEMU GWARANTOWANIA DEPOZYTÓW

Streszczenie: Przedmiotem rozważań w artykule jest problem zmian w zakresie funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów w Polsce przez pryzmat objęcia gwarancjami sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Szczególna uwaga zostanie poświęcona instrumentom pomocowym, które Bankowy Fundusz Gwarancyjny może wykorzystać w celu wspierania kas znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej.

Słowa kluczowe: system gwarantowania depozytów, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, funkcja pomocowa.

JEL Classification: G21, G28.

Wprowadzenie

Gwarantowanie depozytów jest istotnym elementem oddziałującym na stabilność systemu finansowego, a instytucje gwarantujące depozyty zajmują dziś ważne miejsce we współczesnych sieciach bezpieczeństwa finansowego. Patrząc na problem gwarantowania depozytów przez pryzmat jego uczestników, w tradycyjnym modelu są nimi wyłącznie banki.

Zmiany, jakie w dobie globalnego kryzysu finansowego zaszły w polskim systemie gwarantowania, były zróżnicowane i dotyczyły wielu aspektów jego funkcjonowania, m.in. wzrostu sumy gwarantowanej, skrócenia okresu przeznaczonego na zaspokojenie roszczeń deponentów czy likwidacji tzw. wkładu własnego deponenta. Wydaje się, że jedną z najważniejszych zmian było objęcie

gwarancjami sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Zmiana ta była podyktowana koniecznością zabezpieczenia roszczeń wszystkich deponentów, również tych, którzy lokują swoje środki w instytucjach pozabankowych. Takie rozwiązanie niewątpliwie przyczyni się do zabezpieczenia interesów klientów kas, a samym kasom da możliwość wykorzystania instrumentów wsparcia finansowego.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie zmian, jakie zaszły w systemie gwarantowania depozytów w Polsce, będących efektem objęcia gwarancjami sektora kas. Uwaga zostanie skupiona zarówno na kwestiach gwarantowania depozytów oraz związanego z tym problemu finansowania wypłat dla deponentów, jak i na kwestiach pomocowych, realizowanych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wobec spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

1. Zadania systemów gwarantowania depozytów w dobie zmian w architekturze sieci bezpieczeństwa finansowego

Analizując procesy kształtowania się architektury sieci bezpieczeństwa finansowego, wskazuje się na fakt, że jej powstawanie i zmiany były ściśle skorelowane z występowaniem kryzysów ekonomicznych, a w szczególności z intensywnością, głębokością i częstotliwością kryzysów finansowych. Proces wzmacniania stabilności i podtrzymywania zaufania do sektora bankowego cechowało formułowanie nowych funkcji w ramach tradycyjnych instytucji regulacyjnych. W latach 60. XX w. szczególnego znaczenia nabrało gwarantowanie depozytów, często organizowane w ramach instytucji stanowiących odrębne ogniwo sieci bezpieczeństwa finansowego [Pruski i Szambelańczyk, 2014, s. 103].

Jeśli dokona się dokładnej analizy w zakresie zmian w architekturze systemu finansowego, to można dojść do wniosku, że kluczowe znaczenie stabilizacyjne przywiązuje się do gwarantowania depozytów i instytucji odpowiedzialnych za realizację tych funkcji – początkowo w modelu wąskim, polegającym tylko na wypłacie sum gwarantowanych, a później w modelu szerokim, w którym instytucje gwarancyjne realizują szereg zadań wobec uczestników systemu [Pruski i Szambelańczyk, 2014, s. 105].

Analizując kwestię zakresu uprawnień systemu gwarantowania depozytów, należy podkreślić, że systemy mające szeroki zakres uprawnień mogą w lepszym stopniu spełniać funkcję stabilizowania systemu finansowego. Jeśli dochodzi do upadłości banku, koszty ponoszą deponenci, ponieważ system gwarantowania zapewnia jedynie pewną określoną wielkość środków. Ponadto wiele systemów gwarantowania depozytów nie chroni podmiotów instytucjonalnych, a także

wyłącza z ochrony depozyty instytucji finansowych. Skoro tak, to efektem upadłości banku mogą być problemy płynnościowe w innych instytucjach finansowych oraz problemy w innych gałęziach gospodarki. Na sanacji banku korzystają zatem właściciele banku, deponenci oraz jego pracownicy, którzy nie utracili pracy, a także system bankowy, którego stabilność i wiarygodność została zachowana, oraz budżet państwa [Zdanowicz, 2007, s. 33-34].

W praktyce systemy gwarancyjne różnią się od siebie wieloma cechami. Oprócz zakresu realizowanych funkcji do najważniejszych różnic należą: status prawny i usytuowanie w sieci bezpieczeństwa finansowego, struktura organizacyjna czy posiadane instrumenty interwencji. Istotną kwestią jest minimalizowanie różnic pomiędzy systemami w poszczególnych państwach, co ma na celu uniknięcie arbitrażu regulacyjnego.

Należy podkreślić, że w czasie globalnego kryzysu finansowego wiele systemów gwarancyjnych rozszerzyło zakres swoich funkcji. Patrząc na funkcjonowanie systemów w poszczególnych częściach świata, można zauważyć, że systemy europejskie skupiają się przede wszystkim na wypłacie środków gwarantowanych, natomiast systemy azjatyckie i amerykańskie posiadają duże doświadczenia w stosowaniu zaawansowanych narzędzi mających na celu restrukturyzację banków znajdujących się w trudnej sytuacji [Trzecińska, 2013, s. 5]. A. Demirguc-Kunt zwraca uwagę na fakt, że systemy gwarantowania depozytów coraz częściej stosują zaawansowane metody z zakresu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mające na celu rozwiązywanie problemów w bankach (przykładem może być tworzenie banku pomostowego). Widać więc przejście od wąskiego modelu gwarancyjnego (typu *paybox*) do modelu szerokiego (*paybox plus i risk minimizer*) [Demirguc-Kunt i in., 2014, s. 6].

Bankowy Fundusz Gwarancyjny, funkcjonujący w Polsce od 1995 r., w pierwszych 20 latach swojej działalności okazał się być instytucją działającą efektywnie w zakresie:

- ochrony depozytów klientów banków,
- organizacji działalności pomocowej dla banków wymagających pomocy finansowej,
- prowadzenia działalności analitycznej.

Ostatnie lata przyniosły jednak pewne zmiany w jego funkcjonowaniu, wpływające bezpośrednio na sektor finansowy. Najważniejszą z nich było objęcie gwarancjami sektora kas spółdzielczych. Na kwestię objęcia gwarancjami wszystkich instytucji gromadzących depozyty zwracano uwagę wielokrotnie, podkreślając konieczność objęcia gwarancjami klientów wszystkich instytucji przyjmujących depozyty.

2. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe jako podmioty na rynku finansowym

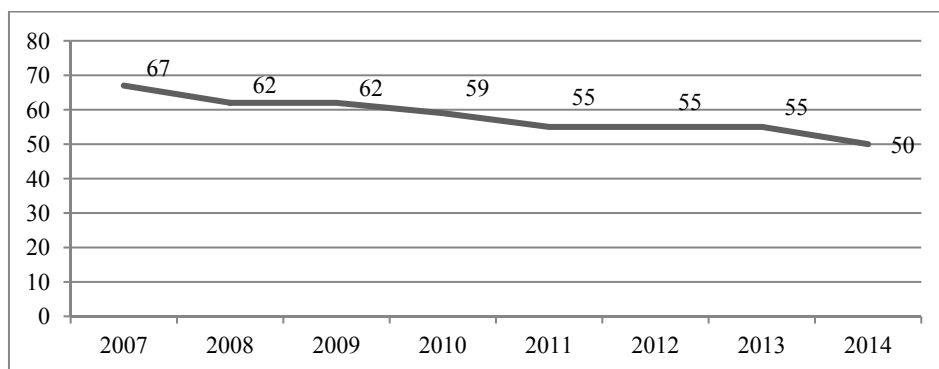
Unie kredytowe są instytucjami finansowymi zorganizowanymi na zasadach spółdzielczych i stąd wynika ich specyfika oraz zakres funkcjonowania. Spółdzielczość kredytowa zaczęła się rozwijać w II połowie XIX w. w Europie Zachodniej, gdzie zaczęły powstawać kasy pożyczkowe propagowane przez Friedricha Wilhelma Raiffeisena oraz Franza Hermana Schultze'a. Głównym impulsem do tworzenia na rynku usług finansowych tego typu instytucji była chęć przeciwstawienia się ubóstwu oraz lichwie hamującej rozwój rzemiosła, niewielkich producentów czy też kupców. Aby zapewnić osobom uboższym dostęp do tanich, prostych i szybkich źródeł finansowania, zaczęto w XVII w. organizować spółdzielnie kredytowe [*Rozwój systemu finansowego...*, 2014, s. 132].

Funkcjonowanie spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w Polsce jest konsekwencją idei zrywu społecznego, jaki dokonał się na przełomie lat 80. i 90. XX w. Za początek działalności kas po transformacji ustrojowej w Polsce uznaje się 1992 r., kiedy pierwszą kasę uruchomiono w Elektrociepłowni „Gdańsk”. W kolejnych latach kasy powstawały przede wszystkim jako alternatywa dla kas zapomogowo-pożyczkowych przy zakładach pracy [Piechota i Kłodziejczyk, 2011, s. 865].

Do najistotniejszych elementów konstrukcji systemu kas należy ich niezarobkowy charakter oraz ścisły związek z zakładami pracy lub innymi organizacjami społecznymi. W praktyce do większości kas może należeć jednak każdy. Kluczowym obszarem działalności SKOK pozostaje świadczenie podstawowych usług finansowych (w tym gromadzenie depozytów, udzielanie pożyczek, prowadzenie rachunków i dokonywanie rozliczeń pieniężnych) na rzecz gospodarstw domowych.

Patrząc na sektor kas przez pryzmat ich liczby, można zauważyć, że w latach 2007-2014 nastąpił spadek liczby kas, co było konsekwencją procesu konsolidacji w sektorze, przejęcia kas przez banki komercyjne oraz upadłości części z nich (rys. 1).

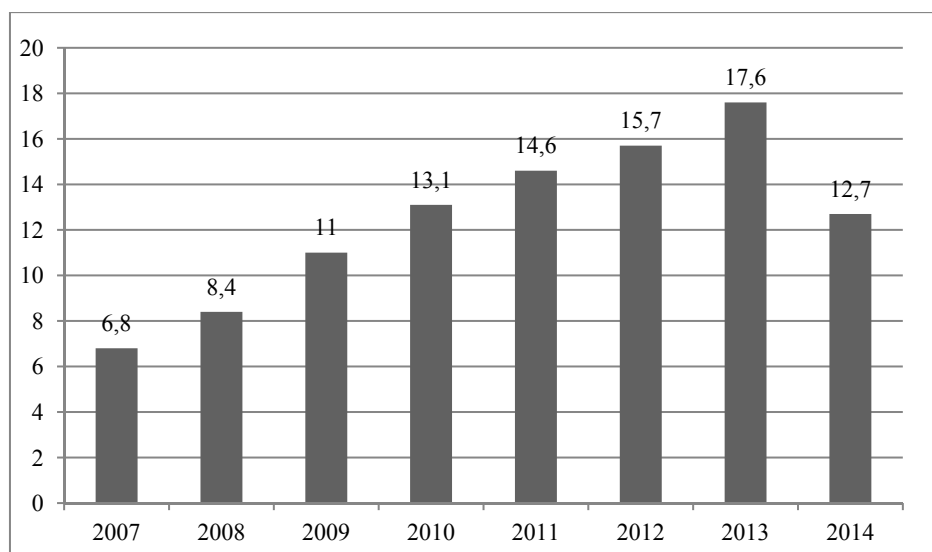
W porównaniu z sektorem bankowym skala działalności kas jest niewielka. Relacja aktywów kas prowadzących działalność operacyjną na koniec 2014 r. do aktywów systemu bankowego wynosiła 0,9%, zaś kredyty i depozyty sektora niefinansowego w kasach odpowiadały 0,9% kredytów i 1,5% depozytów podmiotów niefinansowych w bankach. W sektorze SKOK utrzymywał się wysoki poziom koncentracji. Udział trzech największych kas w aktywach wynosił w 2014 r. około 64%, a w przypadku kredytów i depozytów około 63% [*Rozwój systemu finansowego...*, 2014, s. 128].

Rys. 1. Liczba kas w latach 2007-2014

Źródło: *Rozwój systemu finansowego...* [2014, s. 128].

Głównym źródłem finansowania działalności kas są depozyty (91,2% sumy bilansowej), ale ich wartość w 2014 r. istotnie się zmniejszyła. W latach 2012-2013 roczne tempo wzrostu depozytów w kasach przekraczało tempo wzrostu depozytów w sektorze bankowym. W rezultacie procesów restrukturyzacyjnych oraz odpływu części depozytów z kas kontynuujących działalność ich wartość w 2014 r. zmniejszyła się o 28,2%, tj. o około 5 mld zł (z tego około 4 mld zł na skutek upadłości oraz przejęcia kas przez banki) i na koniec 2014 r. wyniosła 12,7 mld zł (rys. 2).

Rys. 2. Depozyty w sektorze SKOK w latach 2007-2014 (w mld zł)

Źródło: *Rozwój systemu finansowego...* [2014, s. 128].

W latach 2012-2014 w sektorze spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych wprowadzono wiele zmian. Upodobniły one te instytucje do banków, a polegały przede wszystkim na zmianach w zakresie bezpieczeństwa kas, tj. [Golec i Kulig, 2015, s. 147]:

- wprowadzono nadzór Komisji Nadzoru Finansowego nad działalnością kas,
- kasy zostały objęte zblizonymi do bankowych regulacjami ostrożnościowymi,
- umożliwiono wykorzystanie przez kasy płynnościowych instrumentów banku centralnego (kredyt refinansowy dla Kasy Krajowej),
- objęto kasy gwarancjami depozytowymi przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Do momentu objęcia sektora SKOK gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego depozyty kas były gwarantowane przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK. Od 1 stycznia 2003 r. gwarantowało ono deponentom zwrot 100% zgromadzonych środków na rachunkach depozytowych. Koszty tak funkcjonującego systemu gwarancyjnego ponosiły wszystkie kasy, a jego wysokość zależała od klasyfikacji poszczególnych kas do jednej z pięciu kategorii ryzyka prowadzonej działalności. Normy dopuszczalnego ryzyka w działalności kas były wyznaczane w stosunku do ich aktywów [*Przegląd zasad i praktyki działania...*, 2008, s. 19].

3. Instrumenty Bankowego Funduszu Gwarancyjnego dedykowane sektorowi Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych

Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe zostały objęte systemem gwarantowania depozytów realizowanym przez BFG w drodze nowelizacji Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym w 2013 r. oraz Ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych wprowadziła regulacje, które w znaczący sposób rozszerzyły zadania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wobec sektora kas spółdzielczych. Przepisy te dotyczą przede wszystkim [Raport Roczny Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, 2015, s. 16]:

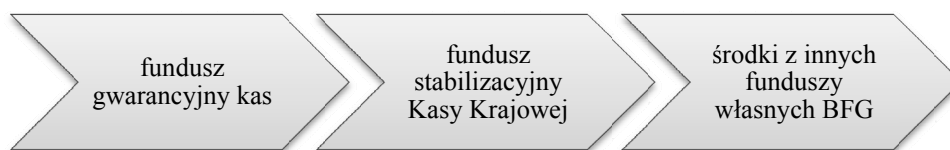
- utworzenia i funkcjonowania systemu gwarantowania depozytów zgromadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych,
- działań pomocowo-restrukturyzacyjnych BFG na rzecz kas,
- zasad gromadzenia i przetwarzania informacji o kasach przez BFG.

W 2013 r. prowadzono prace mające na celu przygotowanie kas do uczestnictwa w obowiązkowym systemie gwarantowania depozytów. Oprócz zmian w ustawach dostosowujących je do nowych uwarunkowań opracowano również dwa akty wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych; celem tego rozporządzenia jest określenie istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem systemu wyliczania¹ w kasach,
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zawieszania wypłaty środków gwarantowanych deponentom spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w przypadku, gdy środki na rachunku zostały zablokowane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

W 2013 r. BFG osiągnął również gotowość do wypełniania swoich funkcji w zakresie udzielania pomocy finansowej i wsparcia w procesie restrukturyzacji kas. Podjęto w tym celu wiele działań umożliwiających uruchomienie tego procesu. Opracowano zasady i instrukcje udzielania pomocy finansowej oraz wsparcia z funduszu gwarancyjnego spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych kasom znajdującym się w stanie niebezpieczeństwa niewypłacalności oraz podmiotom je przejmującym [Raport Roczny Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, 2015, s. 19].

Działalność gwarancyjna Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wobec kas jest finansowana z funduszu gwarancyjnego kas, niemniej jednak w procesie wypłat mogą być też zaangażowane inne fundusze (rys. 3).

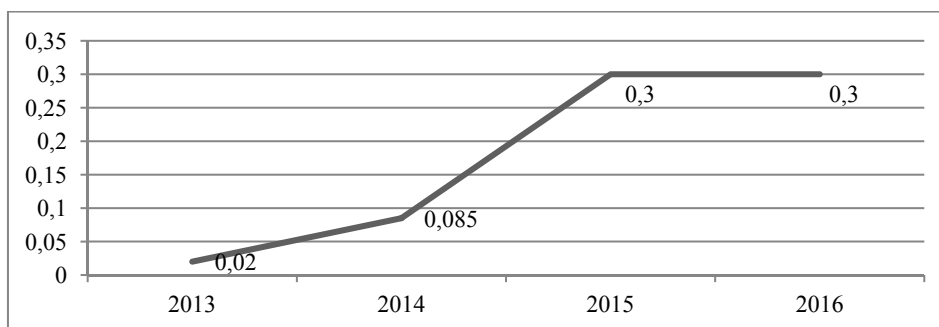
Rys. 3. Wykorzystanie środków finansowych przez BFG w procesie wypłat sum gwarantowanych deponentom kas

Źródło: [www 1].

Fundusz gwarancyjny kas jest funduszem typu *ex ante*, co oznacza, że kasy wnoszą regularne składki finansujące działalność gwarancyjną. Składka jest wyliczana jako iloczyn podstawy (stanowiącej wartość aktywów i zobowiązań pozabilansowych kasy) oraz stawki². Wysokość stawek w latach 2013-2016 przedstawia rys. 4.

¹ System wyliczania to system informatyczny kasy służący do zapewnienia możliwości niezwłocznego uzyskania danych potrzebnych do identyfikacji deponentów oraz określenia wysokości należnych im świadczeń z tytułu depozytów gwarantowanych.

² Taki sposób wyliczania składki obowiązuje do końca 2016 r. Od 2017 r. kasy wnoszą składki na fundusz gwarancyjny według nowej formuły uwzględniającej profil ryzyka kasy.

Rys. 4. Wysokość stawek na opłatę obowiązkową dla kas w latach 2013-2016

Źródło: [www 1].

Należy zauważyć, że w momencie wyczerpania się środków z funduszu gwarancyjnego kas i funduszu stabilizacyjnego Kasy Krajowej BFG uruchamia pozostałe fundusze własne pochodzące przede wszystkim z funduszu stabilizacyjnego BFG i funduszu restrukturyzacji banków spółdzielczych.

W 2014 r. upadłość ogłosiły dwie kasy, co spowodowało powstanie zobowiązań wobec deponentów na łączną kwotę ponad 3 mld zł (tabela 1).

Tabela 1. Realizacja wypłat gwarantowanych w 2014 r. (w mln zł)

Nazwa kasy	Data spełnienia warunku gwarancji	Liczba deponentów	Zobowiązania wobec deponentów
SKOK Wspólnota	18.07.2014	74 048	817,5
SKOK Wołomin	12.12.2014	45 454	2 246,5

Źródło: Raport Roczny Bankowego Funduszu Gwarancyjnego [2015, s. 30].

Należy dodać, że w latach 2015-2016 w stan likwidacji postawiono kolejnych sześć kas: SKOK Skarbiec, SKOK Arka, SKOK Jowisz, SKOK Polska, SKOK Kujawiak i Wielkopolska SKOK, co spowodowało powstanie kolejnych zobowiązań BFG wobec deponentów tych kas. Wartość tych zobowiązań nie została jednak jeszcze podana do publicznej wiadomości.

Zgodnie z ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji BFG może również udzielać pomocy kasom, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności w drodze [Ustawa o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym..., art. 5, ust. 2]:

- udzielania zwrotnej pomocy finansowej,
- nabywania wierzytelności kas,
- udzielania wsparcia podmiotom przejmującym kasy, przejmującym wybrane prawa majątkowe lub wybrane zobowiązania kas lub nabywcom przedsię-

biorstwa kasy w likwidacji, jego zorganizowanej części lub wybranych praw majątkowych,

- kontroli prawidłowości wykorzystania pomocy i wsparcia oraz monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej i systemu zarządzania kasą korzystającej z pomocy finansowej oraz podmiotu, któremu BFG udzielił wsparcia.

Warunkiem udzielenia pomocy finansowej przez BFG jest wystąpienie niebezpieczeństwa niewypłacalności kasy. Udzielenie pomocy jest możliwe po spełnieniu przez kasę wielu warunków, m.in.:

- przyjęcia przez BFG wyników badania sprawozdania finansowego dotyczącego działalności kasy ubiegającej się o pomoc,
- przedstawienia przez kasę pozytywnej opinii KNF o programie postępowania naprawczego,
- wykazania, że wysokość wnioskowanej pomocy nie przekracza sumy środków gwarantowanych na rachunkach w tej kasie,
- ustanowienia zabezpieczenia spłaty pożyczki,
- udokumentowania, że nastąpiło wykorzystanie funduszy własnych kasy, która ubiega się o pomoc.

Szczegółowe zasady związane z kwestiami dotyczącymi udzielania przez BFG pomocy finansowej kasom określa Uchwała Rady BFG w sprawie określania zasad i form udzielania pomocy i wsparcia oraz dochodzenia zwrotu środków z tytułu udzielenia pomocy lub wsparcia w związku z restrukturyzacją spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych [Uchwała Rady BFG, 2016].

W latach 2014-2015 trzy banki komercyjne wystąpiły do BFG z wnioskiem o pomoc finansową związaną z restrukturyzacją kas, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności. Wysokość udzielonego wsparcia w latach 2014-2015 przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Wsparcie udzielone przez BFG w formie dotacji w latach 2014-2015

Instytucja	Rok udzielenia dotacji	Wysokość dotacji (tys. zł)
Alior Bank SA (SKOK Św. Jana z Kęt)	2014	15 895
Pekao SA (SKOK im. M. Kopernika)	2015	101 926
PKO BP SA (SKOK Wesola)	2015	278 858

Źródło: [www 1].

W latach 2014-2015 BFG udzielił wsparcia w formie dotacji na łączną kwotę 396 680,5 tys. zł. W 2015 r. BFG wydał także deklarację wsparcia w planowanym przez SKOK im. Eugeniusza Kwiatkowskiego procesie przejęcia SKOK „Siarkopol”. KNF, mając na uwadze wyrażoną przez Kasę zgodę dotyczącą przejęcia SKOK „Siarkopol” oraz wydaną przez BFG deklarację wsparcia,

podjęła decyzję o przejęciu z dniem 1 listopada 2015 r. SKOK „Siarkopol” przez SKOK im. Eugeniusza Kwiatkowskiego [Raport Roczny Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, 2015, s. 42].

Podsumowanie

Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe odgrywają istotną rolę jako instytucje kredytowe na rynku finansowym w Polsce. Stanowią one alternatywę dla banków w zakresie dostarczania podstawowych produktów finansowych. Ostatnie lata były czasem zmian w sektorze kas. Do najważniejszych działań, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ich funkcjonowania, można niewątpliwie zaliczyć objęcie kas nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego i ich przystąpienie do systemu gwarantowania depozytów. To ostatnie spowodowało konieczność zmian w organizacji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w który zostały wbudowane instrumenty dedykowane kasom. Rozwiązanie to z pewnością przyczyni się do zwiększenia stabilności w systemie finansowym i zapewni lepszą ochronę deponentom, realizując postulat objęcia gwarancjami wszystkich deponentów niezależnie od tego, czy lokują oni środki w bankach, czy innych instytucjach kredytowych. Same kasy otrzymały natomiast możliwość korzystania z szerokiego wachlarza instrumentów pomocowych, które są im dedykowane.

Literatura

- Demirguc-Kunt A., Kane E., Laeven L. (2014), *Deposit Insurance Database*, IMF Working Paper, No. 14.
- Golec M., Kulig A. (2015), *Wzajemna konkurencyjność banków spółdzielczych i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych na podstawie lokalizacji placówek*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, Sectio H, Vol. XLIX.
- Piechota P., Kołodziejczyk M. (2011), *Pozycja i znaczenie Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych w polskim systemie finansowym*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 640.
- Pruski J., Szambelańczyk J. (2014), *Systemy gwarantowania depozytów w sieciach bezpieczeństwa finansowego na tle konsekwencji globalnego kryzysu finansowego*, „Bezpieczny Bank”, nr 4(57).
- Przegląd zasad i praktyki działania wybranych systemów unii kredytowych i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w Polsce* (2008), Komisja Nadzoru Finansowego, Warszawa.

Raport Roczny Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (2015), Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Rozwój systemu finansowego w Polsce w 2014 r., Narodowy Bank Polski, Warszawa.

Trzecińska A. (2013), *Rola funduszy gwarancyjnych w sieci bezpieczeństwa finansowego*, VIII Kongres Ryzyka Bankowego, Warszawa.

Uchwała nr 73/2016 Rady Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie określania zasad i form udzielania pomocy i wsparcia oraz dochodzenia zwrotu środków z tytułu udzielenia pomocy lub wsparcia w związku z restrukturyzacją spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Ustawa z dnia 05.11.2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Dz.U. 2012, poz. 855.

Ustawa z dnia 08.07.2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji. Dz.U. 2016, poz. 996.

Zdanowicz B. (2007), *Podstawowe dylematy i kryteria wyboru formuły systemu gwarantowania depozytów w świetle teorii i doświadczeń międzynarodowych*, „Bezpieczny Bank”, nr 1(34).

[www 1] www.bfg.pl (dostęp: 29.11.2016).

COOPERATIVE CREDIT UNIONS AS MEMBERS OF A DEPOSIT GUARANTEE SYSTEM

Summary: The subject of discussion in the article is the problem of changes in the functioning of the deposit guarantee scheme in Poland in the context of covering with guarantees cooperative and credit unions' sector. Particular attention will be devoted to instruments of financial assistance that Bank Guarantee Fund may use to support unions which are in a difficult financial situation.

Keywords: deposit guarantee scheme, cooperative credit unions, financial assistance.